

Foča – Beyond Reasonable Doubt 28 January 2006

Press clippings

OBAVEZA DRŽAVE DA IZNESE ISTINU

Dnevnik, 29.01.2006; Strana: 3

KONFERENCIJA „FOČA '92" U BEOGRADU

Izvršni direktor Fonda za humanitarno pravo (FHP) Nataša Kandić rekla je na konferenciji "Foča '92", koja se u organizaciji FHP održana u Sava centru u Beogradu, da je obaveza države da iznese istinu o onome što se događalo u vezi sa zločinima u Foči, penosi FoNet.

"Vlada u Srbiji i institucije imaju tu obavezu. Moramo znati na koji način su se odavde dobrovoljci okupljali - Beli orlovi, Srpska garda i razne druge formacije, i odlazili u Foču, a onda kao posledica u gradu u kome je nekada živelo 40.000 ljudi, od toga oko 24.000 Muslimana, od aprila do sredine avgusta više nikoga nije bilo", izjavila je Nataša Kandić.

Ona je navela da je bilo više od 1.000 žrtava ubistava i da se ni danas ne zna tačno šta se događalo na drinskom mostu i ko je sve u tome učestvovao. Predsednik Saveza logoraša Bosne i Hercegovine Murat Tahirović je rekao da su uslovi života u logorima bili katastrofalni, pošto su zatvorenici bili izloženi psihičkom i fizičkom maltretiranju.

Tahirović je izjavio da je oko 25.000 žena prošlo torturu silovanja, "što je stravičan broj za tako malu državu kao što je BiH, za tako mali narod kao što je bošnjački". Od 14 mesta zatočenja u Foči, najznačajniji je Kazneno - popravni dom, gde je bilo zatvoreno oko 700 ljudi, od čega je 322 nestalo, izjavio je Tahirović. Prema njegovim rečima, većina direktnih izvršilaca zlodela je na slobodi i obavljaju veoma istaknute dužnosti u pojedinim opštinama.

Načelnik opštine Foča Zdravko Krsmanović je ocenio da se "iz Foče sada šalju najbolje poruke za čitavu BiH o želji za saradnjom, dijalogom, zajedničkim životom, poverenjem"

Autor: NN

ISTINA O FOČI

Kurir, 29.01.2006; Strana: 3

BEOGRAD - Izvršni direktor Fonda za humanitarno pravo Nataša Kandić rekla je na konferenciji „Foča '92" da je obaveza države da iznese istinu o onome što se događalo u vezi sa zločinima u Foči.

Vlada u Srbiji i institucije imaju tu obavezu. Moramo znati na koji način su se odavde dobrovoljci okupljali i odlazili u Foču, a onda kao posledica u gradu u kome je nekada živelo 40.000 ljudi, od toga oko 24.000 muslimana, od aprila do sredine avgusta više nikoga nije bilo", izjavila je Nataša Kandić. (FoNet)

„IZRUČITE MLADIĆA, GUBIMO STRPLJENJE“

Blic, 29.01.2006; Strana: 3

Nemački ambasador u SCG Andreas Cobel poručio je juče Vladi Srbije da prolazi strpljenje međunarodne zajednice u vezi sa saradnjom sa Haškim tribunalom i da otvaranje arhiva i pokretanje pojedinih istraga ne mogu biti zamena za izručenje Ratka Mladića.

Na konferenciji u Beogradu o zločinima u Foči 1992. , u organizaciji Fonda za humanitarno pravo, Cobel je rekao da „vreme ističe za Srbiju“.

Vlada Srbije je „usporila saradnju sa Haškim tribunalom i sada se opet ne zna kada bi Mladić trebalo da bude u Hagu i opet se ne poštuju rokovi“, rekao je nemački ambasador.

Cobel je rekao da je u poslednjih nekoliko meseci saradnja Srbije sa Haškim tribunalom razočaravajuća u toj meri da EU razmatra mogućnost prekida pregovora o stabilizaciji i pridruživanju sa SCG. Prema njegovim rečima, očekuje se da Savet ministara EU o tome odluči sutra.

Direktorka FHP Nataša Kandić pozvala je vlasti Srbije da utvrde na koji način su se u vreme zločina u Foči 1992. u Srbiji okupljali dobrovoljci i odlazili u BiH. Kandićeva je rekla da ljudi koji su bili na najvišim funkcijama u Foči - Vojislav Maksimović i Velibor Ostojić žive u Beogradu. (Beta)

Autor: PRENETO

AMBASADOR ANDREAS COBEL: VREME ISTIČE ZA SRBIJU

Glas Javnosti, 29.01.2006; Strana: 3

BEOGRAD - Nemački ambasador u SCG Andreas Cobel upozorio je juče srpsku vladu da „vreme ističe za Srbiju“, da međunarodna zajednica gubi strpljenje zbog saradnje sa Hagom i da otvaranje arhiva i pokretanje istraga ne mogu biti zamena za izručenje Ratka Mladića. „Vlada Srbije usporila je saradnju s Tribunalom i sada se opet ne zna kada bi Mladić trebalo da bude u Hagu. Opet nisu ispoštovani rokovi“, rekao je Cobel u Centru „Sava“, na konferenciji o zločinima u Foči 1992, Fonda za humanitarno pravo (FHP). On je naglasio i da je saradnja s Hagom toliko razočaravajuća da EU razmatra mogućnost prekida pregovora o sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju SCG, o čemu Savet ministara EU sutra odlučuje.

Direktor FHP Nataša Kandić pozvala je vlasti da utvrde kako su tokom zločina u Foči slati dobrovoljci u BiH i istakla da krivci moraju biti kažnjeni. Tada su, podsetila je, u Foči na najvišim funkcijama bili Vojislav Maksimović i Velibor Ostojić, koji žive u Beogradu. „U Foči je do 1992. bilo 24.000 muslimana, koji su proterani, dok ih je 1.000 ubijeno. Važno je da je haškom optužnicom za Foču silovanje uvršteno u zločine protiv čovečnosti“, kazala je ona.

Srpski ministar pravde Zoran Stojković izjavio je na drugom skupu da ne postoji vremenski ograničen rok za izručenje Ratka Mladića Haškom tribunalu. „Mi ćemo tu obavezu ispuniti i znamo da to ne može neograničeno da traje, ali nikakav fiksni rok ili 'dan D' ne postoji. I naš je interes da što pre ispunimo tu obavezu, kako bismo sa manjim teretom obavljali posao pridruživanja Evropskoj uniji“, rekao je Stojković.

Autor: J. J.

VREME ISTIČE

Politika, 29.01.2006; Strana: A7

PORUKA NEMAČKOG AMBASADORA

Nemački ambasador u Srbiji i Crnoj Gori Andreas Cobel poručio je juče Vladi Srbije da prolazi strpljenje međunarodne zajednice u vezi sa saradnjom sa Haškim tribunalom i da otvaranje arhiva i pokretanje pojedinih istraga ne mogu biti zamena za izručenje Ratka Mladića.

Na konferenciji u Beogradu o zločinima u Foči 1992. godine, u organizaciji Fonda za humanitarno pravo, Cobel je rekao da „vreme ističe za Srbiju“.

Vlada Srbije je „usporila saradnju sa Haškim tribunalom i sada se opet ne zna kada bi Mladić trebalo da bude u Hagu i opet se ne poštuju rokovi“, rekao je nemački ambasador.

Cobel je rekao da je u poslednjih nekoliko meseci saradnja Srbije sa Haškim tribunalom razočaravajuća u toj meri da Evropska unija razmatra mogućnost prekida pregovora o stabilizaciji i pridruživanju sa SCG. Prema njegovim rečima, očekuje se da Savet ministara EU o tome odluči u ponedeljak.

Cobel je naglasio daje neprihvatljivo da je Mladić, deset godina posle Srebrenice, još na slobodi, da je do pre nekoliko nedelja primao penziju, kao i da postoje indicije da ga određene grupe štite.

Cobel je naglasio da su Foča i Srebrenica postale najmračnija strana srpske istorije i dodao da još ima onih koji zagovaraju stav da su „Mladić i kasapi iz Foče srpski heroji. Razrešavanje odnosa sa prošlošću i Miloševićim vremenom od vitalnog je značaja za Srbiju“, rekao je Cobel i dodao da „ne razume zašto je Vlada Srbije nesigurna i zbog čega se stidi da ukaže na nasleđe iz Miloševićevog vremena“. „Prekid sa takvom prošlošću od najvažnijeg je značaja da bi se vratilo dostojanstvo jednoj naciji“, rekao je ambasador Nemačke.

Cobel je rekao i da postavljenje jednog od ljudi iz bivšeg režima na visoku funkciju u Ministarstvu unutrašnjih poslova Srbije ostavlja „gorak ukus“, a mislio je na Slobodana Borisavljevića. (Beta)

Autor: PRENETO

NEMA TRAMPE ZA BEGUNCE

Večernje Novosti, 29.01.2006; Strana: 6

NEMAČKI AMBASADOR ANDREAS COBEL

Otvaranje vojnih dokumenata i pokretanje nekih istraga nisu zamena za Mladića

BEOGRAD - Nemački ambasador Andreas Cobel izjavio je juče na konferenciji posvećenju žrtvama u Foči, da otvaranje vojnih arhiva i "sprovođenje nekih istraga" ne mogu da zamene Ratka Mladića.

Na skupu u Beogradu koji je organizovao Fond za humanitarno pravo, Cobel je naglasio da su Foča i Srebrenica "najmračniji period" u srpskoj istoriji.

- Toliko godina posle ovih događaja, a još ima onih koji misle da su general Mladić i zločinci iz Foče heroji - izjavio je Cobel. - Oni su odgovorni što srpska demokratija kasni, što srpska privreda nije integrisana u evropsku, što su srpskom narodu potrebne vize kad želi da putuje u inostranstvo i što postoji organizovani kriminal. Nemački ambasador je ocenio da je "neprihvatljivo" što je Ratko Mladić na slobodi i posle 10 godina od Srebrenice kao i da je srpska Vlada "usporila" saradnju sa Haškim tribunalom. Prema njegovim rečima, otvaranje vojnih dokumenata i "pokretanje nekih istraga" ne mogu da "zamene Mladića".

- Sve je više onih u međunarodnoj zajednici koji misle da se neko šali sa njima - napomenuo je Cobel. - Da budem jasan - vreme za Srbiju ističe, isto kao i strpljenje međunarodne zajednice. Sve će to uticati na odluku koja će biti doneta u ponedeljak - da li će se nastaviti pregovori oko priključivanja državne zajednice Evropskoj uniji ili ne.

Autor: E. R.

GRAD ETNIČKI OČIŠĆEN ZA ČETIRI MESECA

Danas, 30.01.2006; Strana: 14

Konferencija Fonda za humanitarno pravo o ratnim stradanjima Foče i njenih stanovnika

Beograd - Jedanaest godina sam sanjao svoju kuću u Foči i familiju koje više nema. Neki su izginuli, a neki izbjegli po svijetu. Kad sam poslije 11 godina prvi put iz Sarajeva došao u Foču, našao sam zapaljenu očevinu i dedovinu, ispričao je Irham Čečo na konferenciji „Foča 92“ koju je Fond za humanitarno pravo organizovao u subotu u Beogradu. Čečo je Bošnjak koji je iz Foče izbegao na početku rata i koji je, kako kaže, „dobro prošao“.

- Mene moje komšije Srbi nisu upucale, ali mog tetka su prve komšije odvele u logor KP doma Foča. Zadnje što o njemu znamo je da su ga odveli iz logora da bere šljive. Poslije toga, ništa o njemu ne znamo, nastavio je Čečo, koji je govorio i o muslimanskim bogomoljama koje su srpske formacije uništile i dok nije bilo nikakvih borbi. „Sin mog tetka je napravio vjerovatno poslednji snimak Aladža džamije. Ona je za nas bosanske muslimane bila ono što je za vas pravoslavce Hilandar“, dodao je Čečo.

Njegov komšija Fočak Hasan Balić, sada sudija u Sarajevu poručio je da posle svega što se desilo u Foči, njeni građani samo istinom mogu da nastave život, ali da fočanskim Bošnjacima nedostaje sagovornik sa druge strane. Balić, koji potiče iz stare fočanske porodice i kome je više članova familije ubijeno, prisetio se školskih i

studentskih dana koje je proveo sa nekima koji su se kasnije pokazali kao protagonisti zla.

- Vojislav Maksimović, Momo Kapor i ja smo zajedno završili gimnaziju u Sarajevu. Posle smo Vojo i ja zajedno, kao dva velika druga, došli u Beograd da studiramo - priseća se Balić. Maksimović je 92. postao jedan od ratnih lidera Foče, a Balić je svog nekadašnjeg druga molio da mu spase braću zatočenu u Foči. Maksimović to nije učinio. Siguran sam da on danas mirno živi u Beogradu, rekao je Balić, navodeći da o zločinima u Foči treba da se izjasne Beograd i Podgorica.

U Foči je do 1992. živelo 40.000 ljudi, od toga 24.000 Bošnjaka, koji su od aprila do avgusta proterani iz tog grada, a više od hiljadu je ubijeno. Danas u Foči i okolnim selima živi tek oko 300 Bošnjaka. Od 14 mesta zatočenja u Foči, najznačajniji je KP dom, gde je bilo zatvoreno oko 700 ljudi, od čega je 322 nestalo, a Foča je bila poznata i po seksualnom zlostavljanju kojem su bile izložene tamošnje Bošnjakinje. Izvršni direktor Fonda za humanitarno pravo Nataša Kandić naglasila je da je obaveza države da iznese istinu o onome što se događalo u vezi sa zločinima u Foči. - Vlada u Srbiji i institucije imaju tu obavezu. Moramo znati na koji način su se odavde dobrovoljci okupljali, „Beli orlovi“, „Srpska garda“ i razne druge formacije „, izjavila je Nataša Kandić, dodajući da se ni danas ne zna tačan broj žrtava. Kandić je rekla da je Foča izabrana kao tema jer su pred Haškim sudom utvrđene činjenice koje su prvi put dovele do toga da se među zločinima protiv čovečnosti nađe i silovanje.

Načelnik opštine Foča Zdravko Krsmanović ubeđen je da se „iz Foče sada šalju najbolje poruke za čitavu BiH o želji za saradnjom, dijalogom, zajedničkim životom, poverenjem“. Krsmanović je izjavio da su se u Foči desile promene i da prošlost treba ostaviti istoriji i gledati u budućnost. Njegove reči, naročito pominjanje „bivših Fočaka“, nije se dopalo žrtvama. „Mi nismo bivši Fočaci, mi smo Fočaci“, odgovorili su oni, ali je Krsmanović već napustio skup.

Koordinator Kancelarije Haškog suda za SCG Aleksandra Milenov rekla je da je među zatočenicima logora u Foči bilo dosta bolesnih. „Zatočnici su imali od 16 do 80 godina. Neki su bili mentalno zaostali, invalidi i ozbiljno bolesni ili povređeni. Nisu se teretili ni za kakav zločin, a držani su u nehumanim uslovima, redovno su brutalno prebijani, a neki su ubijeni. Još se 266 muškaraca koji su poslednji put viđeni u KP domu vode kao nestali“, izjavila je Milenov.

Antrfile:

COBEL: EU gubi strpljenje

Ambasador Nemačke u SCG Andreas Cobel poručio je Vladi Srbije da otvaranje arhiva i pokretanje pojedinih istraga ne mogu biti zamena za izručenje Ratka Mladića i da svet zbog nesaradnje Beograda sa Hagom gubi strpljenje. „Vlada je usporila saradnju s Tribunalom i sada se opet ne zna kada bi Mladić trebalo da bude u Hagu i opet se ne poštuju rokovi“, rekao je ambasador Cobel na konferenciji o Foči. On je dodao da je u poslednjih nekoliko meseci saradnja Srbije s Tribunalom razočaravajuća u toj meri da EU razmatra mogućnost prekida pregovora o stabilizaciji i pridruženju sa SCG. O tome bi, prema njegovim rečima, trebalo da raspravlja Savet ministara EU.

Autor: S. BIŠEVAC

HEROINE IDU DALJE

Danas, 06.02.2006; Strana: 10

KIOSK

Beograd sve više postaje mjesto iniciranja poratne katarze ne samo na temu odgovornosti za politiku velikosrpstva već za cijeli prostor postjugoslovenske tragedije. Takvu poziciju najodgovornijem gradu za ono što se zbilo do užasa daju, posebice, Nataša Kandić, predsjednica Fonda za humanitarno pravo i Sonja Biserko, predsjednica Helsinškog odbora za ljudska prava u Srbiji. Uz njih i iza je nemali broj onih što istrajavaju u borbi za istinu u težnji da kritična masa unutar srpskog naroda, i ne samo njega, dođe do spoznaje kolektivne uloge i pojedinačne odgovornosti u neslućenoj provali zla koja je preteško pogodila i one u čije ime su organizovani i najteži zločini. Heroine istine to rade usred Beograda koji teško savladava nacionalističku pomamu unutar sebe.

Dok traje suđenje „Škorpionima“ zbog dijela zlodjela u srebreničkom genocidnom pohodu, a za čije objelodanjivanje je najzaslužnija - Kandićeva je organizovala u Beogradu skup posvećen ratnim zločinima u Foči. Tu je bio i načelnik Opštine Foča Zdravko Krsmanović rekavši: „Za događaje iz 1992. godine u Foči odgovorne su tadašnje izvršne i lokalne vlasti i vlasti u SR Jugoslaviji, kao i pojedinci koji su morali zaštititi svakog pojedinca i nacionalne grupe“(...) „Ovdje sam da istinom i kroz dijalog skinemo sve tabu-teme koje nas opterećuju. Istina će s Foče skinuti hipoteku“.

Valja se nakon ovog Krsmanoviću vratiti u Foču. Ima li snage Banja Luka - kao političko, građansko i intelektualno središte RS - za tako nešto? Željko Kopanja i potom muk. Ogromno je to što je vlast u RS prihvatila dosje o Srebrenici, ali je na to natjerana. U RS, ni od političara, ni od intelektualaca, ni od građana sa autoritetom, nema glasa za punu istinu, osim ako je o onim drugima riječ, a takav glas je nužan i od onih drugih.

Autor: ZIJA DIZDAREVIĆ